

Nærings- og fiskeridepartementet

Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
201502108-2

Arkivkode
008

Dato
15.05.2015

Høring om ny folkeregisterlov

Viser til e-post mottatt 8. mai 2015, vedrørende høring om ny folkeregisterlov, og ønske om innspill til Nærings- og fiskeridepartementet.

Brønnøysundregistrene stilte ressurser til rådighet for å lede arbeidsgruppen som ble opprettet av Finansdepartementet i 2006, med mandat å kartlegge blant annet behovet for grunndata fra Folkeregisteret, krav til innhold og kvalitet, samt formålet med registeret. Arbeidsgruppen leverte som kjent «Grunddatarapporten» i 2007. Videre har vi deltatt i arbeidet med moderniseringen av Folkeregisteret som bygget videre på rapporten og har gjennom dette arbeidet fått komme med innspill og vurderinger knyttet til våre behov. På generelt grunnlag vil de konklusjoner og forslag som ble fremlagt i Grunddatarapporten, og som er videreført i forslag til ny folkeregisterlov, støttes av oss.

Terminologi

Finansdepartementet ønsker høringsinstansenes syn på hvorvidt «personnummer» bør innføres som en felles betegnelse på fødselsnummer og D-nummer. Vi mener at en slik felles benevnelse er hensiktsmessig, og at den virker mer klargjørende og mer intuitiv med tanke på hva nummeret i realiteten er. Begrepet D-nummer er lite forklarende og de færreste vet hva bokstaven D står for. Begrepet personnummer er videre en benevnelse som også i dag brukes om fødselsnummer. En endring forutsettes selvsagt at det foretas en gjennomgang av de ulike regelverk som benytter begrepene, og at brukerne får nødvendig tid til å tilpasse det nye begrepet i sin virksomhet. Vi støtter derfor departementet i at dette ikke foreslås innført på det nåværende tidspunkt.

Formålsparagraf

Brønnøysundregistrene støtter forslaget om at ny lov bør inneholde en egen formålsbestemmelse. Når det gjelder den konkrete ordlyden, savner vi en klarere beskrivelse av at loven skal fremme effektiv gjenbruk av opplysningene. Dette er nærmere beskrevet i Grunddatarapporten, og også i høringsnotatet, men det kommer ikke godt fram i den foreslåtte ordlyden.

Innhold

Vi støtter departementet i at det ikke bør innføres noen lovmessige hindringer for at opplysninger om elektronisk kontaktadresser bør kunne legges inn i Folkeregisteret dersom det er ønskelig. Vi mener at elektronisk kontaktinformasjon er en naturlig del av de grunndata som bør finnes om personer i Folkeregisteret. Etter at digital kommunikasjon nå er blitt hovedregelen når forvaltningen henvender seg til andre, faller dette videre inn under det foreslåtte formålet med Folkeregisteret som

er at opplysningene skal kunne brukes i administrative myndighetsoppgaver og ivareta grunnleggende samfunnsbehov.

Når det gjelder registrering av fødselsdato, vil det være en fordel at datoen registreres med hele årstall (fire siffer) slik at det går fram hvilket århundre personen er født i.

Identitetskontroll

Brønnøysundregistrene er meget positiv til at det synliggjøres for brukerne hvilken identitetskontroll som er foretatt. Etter dagens regelverk skal D-nummer blant annet tildeles personer som ikke bor i Norge, dersom de har behov for et D-nummer i tilknytning til rettigheter eller forpliktelser i Norge. Et eksempel på dette er personer som har en rolle i selskap som driver virksomhet i Norge. Folkeregisterforskrifter setter ikke krav til at det skal foretas en fullstendig identitetskontroll for å tildele D-nummer til disse personene, og det vil i de fleste av disse tilfellene være unødvendig byrdefullt, dersom disse personene må komme til Norge for å foreta en slik kontroll. Muligens ville det også være problematisk i forhold til Tjenestedirektivet når det gjelder EU-borgere. At regelverket ikke stiller krav om identitetskontroll i alle tilfeller, kan medføre misbrukssituasjoner ved at personer med falsk ID forsøker å skaffe seg et D-nummer, der hvor det ikke foreligger krav til identitetskontroll, til bruk i tilknytning til tjenester som krever slik kontroll. Dersom personer i tillegg oppretter fiktive selskap for å skaffe seg et D-nummer vil det i seg selv, også være svært uheldig. Ved at det synliggjøres i Folkeregistret hvilken kontroll som er foretatt, kan tjenesteytere selv ta stilling til om de vil bruke et D-nummer, hvor det ikke er foretatt ID-kontroll, i sine tjenester. Det vil da være mindre hensiktsmessig for personer med uærlige hensikter, å skaffe seg D-nummer der hvor det ikke foretas fullstendig ID-kontroll. Systemet vil være mindre egnet til misbruk, noe som er en fordel for alle parter.

I høringsnotatet på side 22, heter det at kontrollert identitet skal innebære at identiteten er kontrollert etter nærmere fastsatte prosedyrer. En problemstilling som er stadig mer aktuell er om opplysninger i utenlandske elektroniske sertifikater i gitte tilfeller kan være tilstrekkelig som identitetskontroll for tildeling av D-nummer. Dette ville være i tilfeller hvor tildelingen av sertifikatet i utlandet tilfredsstiller de kravene vi selv stiller til identitetskontroll. Brønnøysundregistrene ser gjerne at dette spørsmålet utredes nærmere ved fastsettelse av prosedyrer.

Taushetsbelagte opplysninger

Det foreslås at merknader og koder skal være taushetsbelagte opplysninger. Vi stiller spørsmål ved hvorvidt dette i alle tilfeller er hensiktsmessig. Spesielt med tanke på sperret adresse vil det være formålstjenlig at så mange brukere som mulig får kjennskap til at adressen er sperret for å begrense at adresseopplysninger spres utilsiktet. Videre, dersom et D-nummer i fremtiden skal kunne merkes som «inaktivt» og denne opplysningen havner i kategorien merknader eller koder, vil dette være en informasjon som ikke burde være taushetsbelagt.

Utlevering av taushetsbelagte opplysninger

Høringsinstansene bes særskilt om å se over at nødvendige hjemmelsgrunnlag for tilgang til folkeregisteropplysninger *videreføres*. Dersom vi har forstått dette rett, innebærer dette at vi må skaffe oss en *ny* hjemmel dersom vi skal få tilgang til de samme opplysningene som vi har tilgang til i dag.

- De ulike registrene

Brønnøysundregistrene skal i følge for eksempel enhetsregisterloven og foretaksregisterloven registrere alle rolleinnhavere med fødsels- eller D-nummer. Lovhjemmelen gir oss rett til å registrere disse opplysningene, men sier ingenting om at vi skal kunne registrere for eksempel merknader og koder som vi i dag mottar fra Folkeregistret. På samme måte registrerer vi fødsels- og D-nummer i en rekke av våre øvrige register. Det vil dermed bli nødvendig å gjøre endringer i en rekke lover for å sikre at vi får tilgang til slike opplysninger. En aktuell ordlyd i en slik bestemmelse vil kunne være:

- «Registeret» kan, uten hinder av taushetsplikt, innhente de opplysninger som er nødvendig for utførelse av oppgaver i denne lov».

Endelig utforming av bestemmelser og innplassering i de enkelte lover forutsetter vi må gjøres i samarbeid med Nærings- og fiskeridepartementet.

- **Altinn**

Når det gjelder Altinn-samarbeidet, reguleres dette gjennom samarbeidsavtaler mellom Altinn sentralforvaltning v/Brønnøysundregistrene og de enkelte tjenesteeiere. Samarbeidsavtalene omhandler bl.a. behandlingsansvar iht personopplysningsloven. Altinn sentralforvaltning er behandlingsansvarlig for lokal kopi/utdrag av Folkeregisteret. Altinn er pr i dag ikke regulert i egen lov.

Altinn benytter lokal kopi av det sentrale folkeregisteret (DSF), avgrenset til ikke-taushetsbelagte opplysninger. Dette er i tråd med tillatelse gitt fra Skattedirektoratet i 2008. Brønnøysundregistrene søkte i forkant av tillatelsen om utlevering av også taushetsbelagte opplysninger iht folkeregisterloven (statsborgerskap, umyndig, samt spes.reg. koder). Det framgår av tillatelsen at Skattedirektoratet på dette tidspunkt vurderte at taushetsbelagte opplysninger ikke kunne utleveres til Altinn v/Brønnøysundregistrene, ... «Da Altinn mangler slik hjemmel».

Fellesfunksjonaliteten i Altinn benytter pr i dag DSF-data til innlogging. Det vil i tilknytning til innlogging som fellesfunksjonalitet framover kunne være behov for tilgang til foreslåtte taushetsbelagte opplysninger, så som elektronisk kontaktinformasjon, samt koder og merknader. Det er behov for avklaring av om Altinn i denne sammenheng trenger egen hjemmel. Også på dette området forutsetter vi et samarbeid med Nærings- og fiskeridepartementet.

Videre benytter de enkelte tjenesteeiere i tillegg DSF-data til blant annet preutfylling av egne tjenester/skjema i Altinn. Tjenesteeierne, som for eksempel Skatteetaten, har egne lovhjemler for sin virksomhet. Vi forstår det slik at tjenesteeiernes hjemler for å få tilgang til taushetsbelagte opplysninger i sine tjenester/skjemaer osv. i Altinn, etter lovendringsforslaget må hjemles i deres respektive lover. I motsatt fall må det vurderes om er behov for at Altinn skal ha en egen hjemmel for utlevering av disse opplysningene også i disse tilfellene.

Varsling

Det er noe uklart for oss hvordan den foreslåtte § 10-5 er å forstå. Det kan se ut som at etter første punktum avgis opplysninger på forespørsel, mens annet punktum gir hjemmel for Folkeregisteret til, på eget initiativ, å varsle om de forhold punktet omhandler. Når en leser kommentarene i høringsnotatet er forskjellen i ordlyden her ikke kommentert.

Det forslås altså at Folkeregisteret skal kunne varsle andre offentlige myndigheter mv. ved mistanke om at registrerte personopplysninger er knyttet til en falsk identitet eller uriktig identitet. Dersom det er ønskelig at også rekvirentene av D-nummer skal kunne varsle Folkeregisteret ved slik mistanke, ville det vært en fordel og klargjørende at dette også følger av loven.

Utveksling av data mellom Folkeregisteret og andre etater

Ved tverrsektoriell samhandling om folkeregisterdata mener vi at Altinn er en integrasjonsplattform med en funksjonalitet som er velegnet til slik samhandling.

Med hilsen

BRØNNØYSUNDREGISTRENE

Lars Peder Brekk
direktør

Håkon Olderbakk
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Saksbehandler: Elisabeth Lilleholt